

Inauguralni govor Paddy Ashdown-a, novog Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu

Uvod

Drago mi je da sam opet ovdje u Bosni i Hercegovini.

Velika mi je čast preuzeti dužnost od mog cijenjenog prethodnika, Wolfganga Petritscha. On nam je ostavio temelj koji treba da nadgrađujemo i, uz vašu pomoć, ja namjeravam da nastavim raditi na tome.

Moja supruga Jane i ja smo sretni što ćemo živjeti ovdje slijedećih nekoliko godina i drago mi je što ću raditi sa vama na putu koji vam predstoji ka izgradnji državnosti i Europi.

Međutim, taj cilj još nije osiguran jer na tom putu postoje dva smjera.

Jedan smjer vodi nazad u podjele i nestabilnost.

Ukoliko pođemo ovim smjerom, ova zemlja će postati ostrvo svadljivih otpadnika, koji zaostaju za svojim susjedima koji već idu naprijed prema Europskoj budućnosti. Postaće mjesto koje međunarodna zajednica ne može napustiti zbog nestabilnosti, ali za koje je izgubila strpljenje i interesovanje.

Međutim, drugi smjer vodi ka drugačijoj budućnosti.

To je onaj smjer kojim većina ljudi ovdje želi ići.

To je onaj smjer koji međunarodna zajednica podržava.

Ja sam uvjeren da zajedno možemo krenuti tim smjerom.

Taj smjer je smjer reformi. Ukoliko imamo hrabrosti da krenemo njime, vodiće nas do državnosti, prosperiteta i, konačno, do članstva u Europskoj uniji.

Za BiH, Evropa kao cilj nije neka apstraktna ideja – neki izraz besmislenog političkog žargona.

To znači bolju budućnost za vas i vašu djecu. To znači i nova radna mjesta, omogućavanje boljeg obrazovanja za mlade, te pružanje osjećaja samopouzdanja i sigurnosti za svakog građanina.

To je izbor koji je pred nama. Ostati na istome znači zaostati za ostalima. A ustrajati na reformama znači stvoriti novu budućnost za ovu zemlju.

Jednostavno rečeno, moj cilj je sljedeći:

Raditi sa ljudima Bosne i Hercegovine da izvedemo BiH na put koji nepovratno vodi prema državnosti i pripadnosti Evropi.

Molim vas da na umu imate činjenicu da ne tvrdim da će ovo biti lako ili brzo.

Međutim, kad ne bih vjerovao da se to može postići, ne bih ni prihvatio ovaj posao. Veoma sam zavolio ovu zemlju. Vjerujem u Bosnu i Hercegovinu, i vjerujem u vas.

Prethodnih šest godina

Ja sam veoma otvorena osoba. Reći ću vam iskreno sa kojim problemima se suočavamo.

Međutim, konstatujmo prvo šta je do sada urađeno.

Znate, neki se žale da Bosna i Hercegovina napreduje previše sporo. Tačno je da sada moramo raditi brže.

Ali, izgrađivati mir poslije rata nije jednostavan posao.

Da je u Sjevernoj Irskoj, odakle sam porijeklom, postignut napredak za trideset godina koliko je BiH postigla za šest, konflikt koji postoji tamo riješio bi se mnogo ranije.

U Bosni i Hercegovini je mir.

Izbjeglice se vraćaju u velikom broju.

Sloboda kretanja je ponovo uspostavljena.

Postali ste članica Vijeća Europe.

I etničko tkivo iz ponosne prošlosti Bosne i Hercegovine se polako popravlja i obnavlja.

U Prijedoru su ponovo džamije, bošnjački poduzetnici su u Doboju, zajednice bosanskih Srba u dolini Neretve i bosanskih Hrvata u Bugojnu. Bosanski Srbin je imenovan za šefa policije u Drvaru, a Bošnjak za zamjenika šefa policije u Srebrenici.

Treba da ste ponosni na sve što ste postigli.

Međutim, još uvijek smo daleko od cilja. Ima još mnogo toga – a posebno mnogo teških zadataka – da se urade.

Ali, ja ne mogu to uraditi za vas. Morate se okrenuti sebi.

Dakle, dobar moto za sljedeću dionicu puta bi bio, da parafraziram John F. Kennedy-a: **“Ne pitajte šta međunarodna zajednica može uraditi za vas. Pitajte prvo šta vi možete uraditi za sebe.”**

Uradite tako, i uvjeren sam da možemo uspjeti.

Prioriteti za budućnost

Veliki problemi su pred nama.

Slijedeće godine, dug BiH će skočiti sa KM160 miliona na preko KM 235 miliona.

U isto vrijeme, strana pomoć, od koje smo postali previše ovisni će opadati iz godine u godinu.

Narastajući dugovi, opadajuća pomoć i zaostajanje u reformama daju male šanse za privlačenje ulagača koji bi popunili tu prazninu.

Pritisak na budžete vlada će biti ogroman.

Prema tome, nema nam druge već da dobro pogledamo kako se to upravlja Bosnom i Hercegovinom.

Vi imate 1200 sudija i tužitelja, 760 članova predstavničkih tijela, 180 ministara, 4 različita nivoa vlasti i tri vojske – u zemlji koja ima manje od četiri miliona stanovnika. Vi imate 13 premijera! Što znači po jednog premijera na svakih 300,000 građana!

Trošak organa vlasti u BiH je zapanjujućih 1,8 milijardi KM, i to je samo za vladin aparat, a to ne uključuje troškove zdravstvenih usluga, obrazovanje i penzije. To znači da samo plaćanje političara i birokrata košta godišnje svakog radno sposobnog građanina u BiH 900 KM – skoro tri prosječne mjesečne plate!

Istina je da Bosna i Hercegovina troši previse novca na svoje političare, a premalo na svoje građane.

Nemamo druge opcije nego da to promijenimo.

Isto se može reći i za odbranu.

Proporcionalno, BiH troši dva puta više na odbranu od SAD i četiri puta više od europskog prosjeka.

Zašto? Od koga mi to mislimo da se branimo? Srbije? Hrvatske? Danas su ove države fokusirane na Europske integracije, ne na

teritorijalnu ekspanziju.

Jedan veliki američki državnik jednom je rekao:

“Svaka ispaljena puška, svaka napravljena raketa znači krađu od gladnog koji nije nahranjen – od onih kojima je hladno, a nisu odjeveni. Svijet za naoružanje ne troši samo novac – troši znoj svojih radnika, genij svojih naučnika, i nade svoje djece.”

Vjerovatno nema mjesta na zemaljskoj kugli na koje se ovo više odnosi od Bosne i Hercegovine – osim možda Sjeverne Koreje.

Ovo je gotovo suludo za zemlju u kojoj se većina ljudi bori da nahrani svoje porodice.

Dakle, nemamo druge alternative nego provesti reforme i postaviti jasne prioritete.

Ovo su moji prioriteti:

Prvo zakonitost. Zatim zaposlenost. Kroz reformu.

Zakonitost – zato što je vladavina prava polazna tačka-suštinski preduslov za dostojan život naroda Bosne i Hercegovine i napredak u svemu što radimo.

Zaposlenost – zbog toga što je zaposlenje ključ ljudskog digniteta i pristojne budućnosti naše djece.

I reforma – zbog toga što ne možemo imati zakonitost ili zaposlenost ukoliko prvo ne promijenimo sistem koji je to jako dugo uskraćivao mnogima.

Vratiću se na ove prioritete kasnije u svom govoru sa konkretnim prijedlozima.

Dayton i budućnost BiH

Ali, prvo da nešto kažem o Daytonu.

Mirovni sporazum koji je koncipiran u Ohriu 1995. godine imao je za cilj da okonča rat, ne da izgradi državu.

Dayton je od vitalnog značaja. Bez njega ne bi bilo mira.

Ali, Dayton je temelj, a ne plafon.

On je temelj državi koju pokušavamo da napravimo. I kao svaki temelj – mora se nadgrađivati.

Dakle, znam da postoje oni koje vjeruju da je slovo Daytona sve što štiti njihov identitet i sigurnost.

Njima želim reći slijedeće:

Nikad neću dozvoliti bilo kakvu ustavnu promjenu koja fundamentalno ugrožava identitet ili sigurnost ijednog od konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Karakteristika modernih i uspješnih Europskih država je da vide različitosti kao prednost, a ne prijetnju.

Zbog toga vlade širom Evrope postaju sve više decentralizovane i podstiču proces raspodjele vlasti na niže nivoe.

Međutim, postoji ogromna razlika između raznolikog društva i podijeljenog društva, kao i između decentralizovane države i fragmentirane države.

Oni koji su protiv izgradnje državnih institucija izgleda da to ne razumiju.

Oni vjeruju da možemo biti prihvaćeni u Europi kao dvije, neki čak misle i tri neuspjele para-državice u okviru neuspjele države. Njima se čini da je status quo realna opcija za budućnost.

To je puka besmislica. Oni koji to predlažu otvoreno ili tajno, ugrožavaju budućnost naše djece i nameću okrutnu iluziju ljudima koje tvrde da predstavljaju.

Još više ekstremna i outđena od nove političke realnosti je ideja da stari destruktivni snovi iz ratnog vremena o Velikoj Srbiji ili Velikoj Hrvatskoj još uvijek mogu biti oživljeni.

To se neće desiti.

Međunarodna zajednica to neće dozvoliti.

Zagreb, a sve više i Beograd, pokazali su da takođe ne žele da se to desi. Oni znaju da njihova budućnost, kao dijela Evrope je povezana, kao i naša uostalom, sa uspjehom BiH i stabilnosti u regionu.

Mi dakle, imamo samo jednu realnu budućnost – napraviti funkcionalnu Bosnu i Hercegovinu.

Ali kako?

Neki tvrde da odgovor leži u jednom velikom događaju, poput drugog Daytona ili nečega sličnog. Ja se ne slažem s tim.

Ono na čemu radimo ovdje nije događaj već process.

Naš zadatak nije da potopimo ili uništimo etničke identitete. Naš zadatak je da strpljivo gradimo državu koja štiti te identitete, slavi ih i njeguje za dobrobit sviju. Državu koja će omogućiti ljudima da poštuju svoj bh. identitet, a istovremeno i svoj etnički identitet.

Ipak, državu ne čini ustav već narod. Narod je taj, svi narodi Bosne i Hercegovine, koji će odrediti uspjeh ili neuspjeh ove zemlje u budućnosti. Različiti narodi u BiH su stubovi koji podržavaju državu – koji joj daju snagu. Uklonite bilo koji od ovih stubova i sve će se srušiti.

Uspijevamo zajedno ili propadamo zajedno.

To je tako jednostavno.

Ako ova zemlja ne može naći dovoljno humanosti da ostavi po strani mržnju, ona ne može imati budućnost za svoju djecu.

Moja vizija Bosne i Hercegovine je moderna država čije državne institucije rade samo ono što je neophodno, ali to rade efektivno.

Zemlja čije se demokratske odluke donose na najnižem nivou koji je efikasan.

Zemlja čija su individualna građanska prava zaštićena kroz snažne zakone o ljudskim pravima i jak pravosudni sistem.

Zemlja čija vlast na svim nivoima, iako uspostavljena voljom većine, ne može ugrožavati utvrđena prava, tradicije ili identitete pojedinaca, građana ili grupa, bez obzira koliko ove bile male.

I naravno – jedan neizostavan sastojak ovakve moderne Evropske države je da njeno pravosuđe, centralna banka i javni radio-televizijski servis moraju biti neovisni i potpuno oslobođeni bilo kakvog političkog uplitanja. Ovdje nema kompromisa ukoliko želimo da put BiH u Evropu ostane otvoren.

Ali put Bosne i Hercegovine prema državnosti nije samo u strukturalnim reformama. Radi se i o političkom rukovodstvu.

Nijedna država nije izgrađena – nijedan narod nije prosperirao – ako među sobom nije pronašao lidere čija vizija prevazilazi podjele, koji imaju sposobnost da stave interes zemlje na prvo mjesto i koji imaju hrabrosti da preduzmu rizike koji su na tom putu potrebni.

Bosna i Hercegovina dosad nije dala dovoljno ovakvih lidera.

Možda je razlog za ovo što je međunarodna zajednica prečesto intervenisala i što se miješala previše, ne ostavljajući dovoljno mjesta drugima da djeluju.

Ja ću takodje morati da koristim ovlasti visokog predstavnika s vremena na vrijeme. Ali ja smatram da su ove ovlasti prihvatljive samo ako se koriste u ime naroda Bosne i Hercegovine u cjelini.

Zaključio sam da odluke mogu donosti na dva načina. Prvi je sa centimetrom, mjereći tačno udaljenost izmedju tri strane. Drugi je da uradim ono što mislim da je dobro za cijelu zemlju. Meni se više svidja ovaj drugi način.

Dakle, kada budem djelovao radiću to u odbrani interesa svih naroda Bosne i Hercegovine i stavljajući njihove prioritete na prvo mjesto.

A ljudi su nam stalno ponavljali šta su njihovi prioriteti: zakonitost i zaposlenost

To su takođe i moji prioriteti.

Zakonitost

Prvo, zakonitost.

Mi nemamo djelotvoran sistem obezbjedjenja zakonitosti u BiH.

Bosanski sistem često radi u interesu moćnih i politički povezanih osoba, a ne običnih ljudi.

Moguće je da stisak nacionalizma u Bosni i Hercegovini polako – previše polako – slabi. Ali stisak kriminala i korupcije jača. A to predstavlja direktnu prijetnju svakom od nas.

Za obične ljude vladavina zakona je od vitalnog značaja – ne samo za njihovu sigurnost.

Poslovnim ljudima zakon je potreban da započnu posao, da privuku investicije i trgovinu.

Žrtvama je zakon potreban da bi dobili zaštitu i zadovoljili pravdu.

Biračima je zakon potreban da bi mogli tražiti odgovornost od političara.

I možda više nego bilo kome drugom, izbjeglicama treba zakon da bi se vratili kućama – to je i za mene kao što je bilo i za moje prethodnike centralno pitanje.

Neuspjeh vladavine prava danas u Bosni ugrožava ljudska prava, ometa ekonomski oporavak, obeshrabruje investitore i razdvaja Bosnu i Hercegovinu od Evrope.

Ovo moramo ispraviti.

Zbog toga će moj prvi i glavni prioritet biti da zajedno sa vama uspostavimo vladavinu prava.

Niko ne smije biti iznad zakona i zakon se mora primjenjivati u svakom dijelu Bosne i Hercegovine.

Zahvaljujući misiji UN sada imamo kadar dobro obučenih i uglavnom pouzdanih i poslu predanih policajaca. Međutim, isuviše često, naša policija se ne može osloniti na ostale komponente pravosudnog sistema.

BiH ima dvostruko više sudija po glavi stanovnika od Njemačke, koja opet ima više sudija od bilo koje druge države u Evropi. Ipak, svaki sudija u Njemackoj ima četiri puta više slučajeva svake godine nego sudija u Bosni.

To je previše sudija a premalo pravde.

A posljedica? Desetine hiljada nevinih ljudi čekaju da bi se njihovi slučajevi saslušali, dok kriminalci i dalje nekažnjeno djeluju.

Zbog toga ću ja nastaviti insistirati na provođenju opsežne reforme sudstva, tužiteljstva i sudova dok ne budemo imali

pravosudni sistem u koji obični građani BiH imaju povjerenje.

Međutim, vladavina prava ne podrazumijeva samo sudove. Ona također podrazumijeva i nekorumpirane organe vlasti.

Bosni i Hercegovini treba neispolitizirana državna služba koja je odgovorna svom narodu, pristupačna narodu i koja je u službi tog naroda.

Biti na vlasti znači pomagati građanima, a ne sebi. Da bi bili sigurni u to, oštrim okom javnosti mora se kritički sagledati svaki dijelić vlasti u BiH.

Isto tako je potrebno sagledati i zakonsku regulativu.

Zbog toga ja uspostavljam novu jedinicu za zakonodavnu reformu, koju će sačinjavati uglavnom građani BiH, a koja će vršiti reviziju zakon i davati preporuke za reforme koje će građanima pojednostaviti pristup pravdi i zaposlenosti.

Ukoliko smo zaista ozbiljni po pitanju pravosuđa, moramo ici i korak dalje. Moramo odstraniti rak ranu u srcu bh. društva, a to je organizirani kriminal.

Vrijeme je da kernemo u borbu protiv velikih kriminalaca – ratnih profitera, koji su se sad okrenuli krijumčarenju oružjem, naftom, drogama, čak i ljudima. Također je vrijeme da se suočimo i sa njihovim prijateljima i saučesnicima koji su na pozicijama u vlasti – onima koji su bezobzirno iskorištavali bosansko i hercegovačko narodno blago u svoju ličnu korist.

Ovdje je plan u pet tačaka za borbu protiv kriminala koji ću predložiti vašoj vladi.

Prvo, u spostaviti poseban sud, odnosno vijeće koje će se baviti osjetljivim, visoko eksponiranim slučajevima.

Drugo, dovršiti uspostavu Državnog suda.

Treće, završiti proces stvaranja sveukupnog pravnog okvira tako da policija, tužitelji i sudovi imaju pravne instrumente pomoću kojih će se kriminalci privesti pravdi.

Četvrto, osigurati da Visoko sudsko vijeće postane operativno do jeseni, tako da BiH dobije visoko kvalificirane sudije i tužioce koje i zasluhuje.

I peto, jačati sisteme nadzora vlasti i spriječiti zloupotrebu ovlasti u javnom sektoru.

Radna mjesta i ekonomija

Moj drugi prioritet je stvaranje uslova za nova radna mjesta.

Ali stvaranje radnih mjesta ne znači povratak na stari način, od vrha-nadole, radne šeme potpomognute od strane vlasti. Jer one ne funkcionišu.

Izazov za nas nije da pokušamo da oživimo državne firme koje propadaju. Umjesto toga treba da stimulišemo rast privatnog sektora i to posebno male privrede, koja već sad postaje sila koja će voditi BiH ekonomiju.

Ovo neće biti ni jednostavno ni bezbolno. Stvari će možda prvo biti gore prije nego postanu bolje. Teško je napraviti tranziciju iz centralno planirane ekonomije na ekonomiju otvorenog tržišta. Iz podijeljene ekonomije na jedinstveno tržište.

Ali trenutno BiH čini ovu tranziciju još bolnijom zato što aktivno obeshrabruje investicije.

Samo pogledajte na šta sve nailazate ukoliko želite investirati u Bosni i Hercegovini.

Nepredvidiv, nekonzistentan, i često kontradiktoran labirint pravila – neka formalne prirode neka neformalne. Neka na

državnom nivou, neka na entitetskom nivou, neka na kantonalnom, a neka na općinskom nivou.

Ne čudi da strane investicije u BiH iznose samo KM85 po osobi, poredeći to sa KM640 u Hrvatskoj.

U prosjeku treba 100 dana da se ovdje registruje firma – deset puta duže nego u većini država u regionu.

Dozvolite da vam ispričam istinit događaj.

Nedavno sam sreo čovjeka koji je htio da otvori restoran u Sarajevu- čovjek bi pomislio da je to jednostavno. Ali nije, kako je on to uskoro otkrio, u Bosni i Hercegovini.

Tražili su mu različite formulare i mnoge dozvole od gotovo svakoga, uključujući, molim vas, i ministarstvo odbrane. Ministarstvo odbrane! Da bi se otvorio restoran!

Nekoliko mjeseci kasnije, pošto je dobio dozvolu od vojske izmedju mnogih ostalih, otišao je u Kanton da bi dobio posljednji formular. Kanton ga je informisao da prvo treba da dobije općinski formular. On je uredno otišao u općinu da dobije općinski formular. A tamo su mu rekli da ne može dobiti općinski formular ako prethodno nije dobio kantonalni. Umjesto toga on je svoj novac odnio u Sloveniju.

Mogli bismo na ulazu slobodno okačiti natpis koji kaže: “Idite kući. Nama vaš novac nije potreban.”

Mi to moramo promijeniti. Mi moramo transformisati bosanski imidž i način poslovanja.

Vidite, jedini razlog zašto privreda u ovoj zemlji propada je zbog toga što odbijamo da promijenimo sistem koji je osudjen na propast.

Ova zemlja ima ogroman potencijal. Samo prošle godine Bosna i Hercegovina je dobila najveći broj medalja na Sajmu inovatora u Parizu, osvojivši čak 11 nagrada.

Ove godine, Bosna i Hercegovina je dobila Oskara u konkurenciji za najbolji strani film.

Te noći u Los Andjelesu, cijeli svijet je vidio Bosnu i Hercegovinu, ne kao izvoriste sukoba, već kreativnosti. Ne kao problem koji treba riješiti, već uspjeh koji treba slaviti.

Ova zemlja se nalazi u srcu regiona koji ima odlične predispozicije za razvoj. Ali ukoliko to želimo iskoristiti, moramo provesti reforme i investirati – a ključna investicija su naši mladi ljudi.

Zbog toga što to nismo uspjeli do sad, najveći Bosanski i Hercegovački izvoz postala je njena mladost – njena budućnost.

Ovaj odliv mladih i talentovanih predstavlja, dugoročno gledano, možda najveću prijetnju ovoj zemlji. Mi nećemo uspjeti ukoliko ovaj proces ne zaustavimo ili preokrenemo.

To znači dvije stvari. Prvo, omogućiti našoj omladini obrazovanje i usavršavanje unutra zemlje, u BiH, koje će im omogućiti uspjeh u životu. I drugo, stvaranje okruženja u kojoj obrazovanje, talenat i rad otvaraju vrata zapošljavanju i prosperitetu.

Sistem obrazovanja koji je podijeljen po etničkim granicama je jedna od glavnih stvari koje nas koče. Ja sam vidio razarajuće efekte ovakvog podijeljenog sistema u Sjevernoj Irskoj. Tamo mi se čini odvratnim a ni ovdje mi takav sistem nije ništa draži.

Obrazovanje nije luksuz već pravo. I reforma našeg školskog obrazovnog sistema za mene nije neka dopunska opcija već neophodnost, to je osnovni zadatak.

Ukoliko ne ujedinito našu djecu, da zajedno žive i uče, vaša zemlja nikad neće pobjeći od svoje prošlosti. Ako dobro ne proniknemo u način predavanja u školama i podignemo ih na evropski nivo, vaša djeca nikad neće imati budućnost.

Ali reforma obrazovnog sistema, kao i samo obrazovanje, ne može se ograničiti samo na škole. Više i visoko obrazovanje takodjer su prioritetni.

Imamo sedam univerziteta u BiH, ali nijedan od njih nema medjunarodno priznatu diplomu.

Univerzitetski sistem mora biti tako organizovan da omogućava studentima da dobiju prvoklasno obrazovanje a da ne moraju napuštati zemlju. Takodjer nam treba i bolje obučavanje.

U državnom sektoru, treba nam brza implementacija Zakona o državnoj službi. Tada možemo početi sa pravim poslom obučavanja službenika i podizanja standarda u državnoj službi.

Ali ja imam i širu viziju, koledža za državne službenike – centra koji će pružati odličnu naobrazbu – kroz koji bi prošli svi viši državni službenici, kako bi BiH dobila državnu službu zasnovanu na vrijednostima integriteta i profesionalizma.

Iako je su ove inicijative da se povećaju spostobnosti građana BiH krucijalne, one same po sebi neće dovesti do otvaranja novih radnih mjesta.

Ovo je plan, u 5 tačaka, za zapošljavanje:

Prvo, ukloniti nepotrebnu birokraciju koja toliko otežava pošteno poslovanje i tjera mnoge u sivu ekonomiju.

Drugo, usvojiti zakone koji pomažu malim preduzećima da podižu kredite i da se šire.

Trećem, uspostaviti jedinstven, i za korisnike pristupačan sistem registracije novih firmi.

Četvrto, istrajati sa reformama zakona koji reguliraju imovinsko-pravne odnose tako da građani mogu investirati i planirati sa sigurnošću.

I peto, uspostaviti ubrzane procedure za rješavanje privrednih

sporova.

Pet jasnih, praktičnih i ostvarivih koraka koje možemo poduzeti sada da privučemo nove investicije i ostvarimo nova radna mjesta u budućnosti.

Partnerstvo

Sada ću se okrenuti pitanju partnerstva.

Za mene partnerstvo znači otvoreniji odnos između međunarodnih organizacija i naroda Bosne i Hercegovine.

Ja ne vidim sebe samo kao predstavnika međunarodne zajednice. Ja sam takođe u službi Bosne i Hercegovine. I to se odnosi na sve moje kolege.

Zbog toga sam tražio da se zastava BiH istakne na svim zgradama OHR-a i nadam se da će i ostale međunarodne organizacije učiniti isto.

Kad god putujem u inostranstvo, želim da to bude kao predstavnik, ne samo međunarodne zajednice, već i Bosne i Hercegovine, pod BiH zastavom.

Želim da Ured visokog predstavnika bude otvoren i pristupačan građanima Bosne i Hercegovine.

Pocevsi od danas, ja ću provoditi više vremena izvan Sarajeva, upoznavajući se sa ljudima širom zemlje i slušajući njihove stavove.

Danas sam dao uputstva da željezna kapija OHR-a u Sarajevu bude otvorena, osim ako neka posebna sigurnosna situacija ne bude zahtjevala drugačije.

Takodje ću tražiti da se poveća broj građana BiH koji će raditi u Uredu visokog predstavnika – na višim pozicijama, a sve kao dio šire potrebe da se stvori kadar mladih

profesionalaca koji će raditi za Bosnu i Hercegovinu i provoditi reforme.

Izbori

I konačno, da kažem nešto o izborima. Ne očekujete valjda da ih ignorišem u potpunosti. Ipak sam ja političar.

Izbori su sad veoma blizu. Izbori nisu do 5. oktobra, ali rok za registraciju je 18. juni – što je manje od mjesec dana.

Moj posao nije da se miješam u izbore. Ja ću podržavati pozitivne akcije i reforme, ne ličnosti niti stranke. Na građanima BiH je da izaberu svoje predstavnike u organima vlasti. A moja je dužnost da radim sa onima koje oni izaberu.

Dakle, od ljudi u Bosni i Hercegovini tražim samo dvije stvari.

Prvo, molim vas glasajte.

Vaši glasovi su sastavni dijelovi koji će nam trebati da izgradimo novu Bosnu i Hercegovinu.

Mi pred sobom imamo veoma teške odluke koje trebamo donijeti zajedno u slijedećih nekoliko godina. Ne izaći na izbore znači da će odluke biti donesene od strane manjine koja je više zainteresovana za odbranu prošlosti nego izgradnju budućnosti.

Moja druga molba je da razmislite, veoma pažljivo šta je to što želite prije nego date svoj glas.

Da razmislite šta je to što želite za sebe.

Da razmislite šta želite za svoju obitelj, za svoju djecu i za budućnost svoje zemlje.

I onda za to glasajte.

Jako puno ljudi u svim zemljama glasa i ne misleći, zato sto su uvijek isto glasali.

Isuviše mnogo političara koristi strah radije nego nadu da bi osvojili glasove.

Sada je vrijeme da se glasa za budućnost ove zemlje a ne njenu prošlost.

Sada je vrijeme da se glasa za nadu a ne strah.

Završetak

U ovom govoru sam pokušao da vam izrazim svoje nade, istaknem prepreke na koje nailazimo zajedno i kažem što ću ja pokušati da učinim, uz vašu pomoć.

Vi ste prešli dug put. Ali još duži je pred nama, i moramo da se krećemo brže.

Naš zadatak će biti težak. Uspjeh neće doći lako. Ali može biti ostvaren ako imamo hrabrosti da radimo zajedno i odlučnosti da provedemo reforme.

Jer, ako Bosna i Hercegovina ne provede reforme doživjećete neuspjeh. I ja zajedno s vama.

Ali ako provedemo promjene koje se moraju provesti, ako provedemo reforme u Bosni i Hercegovini i stavimo je nepovratno na put prema državnosti u okviru Evrope, onda će budućnost koju svi želimo postati realnost.

Istinska radna mjesta. Istinska pravda. Moderna zemlja sa novom budućnošću.

Znam da nekima ovo izgleda kao veoma dug put. I ja sam svjestan da sam u ovom govoru predstavio ambiciozan projekat.

Svima onima koji dijele moju viziju, i koji vjeruju da Bosna i

Hercegovina može ponovo biti mjesto gdje će rasti vaša djeca, želim reći jedno:

U pravu ste! Ovo je predivna zemlja koja ima potencijal i bogata je talentiranim ljudima kao i bilo koja druga u Evropi.

Ja vjerujem u Bosnu i Hercegovinu.

Ali ono što je zaista važno je da i vi vjerujete u sebe.

Jer ako je tako, onda vam obećavam da bez obzira koliko dugo to trajalo, uspjete.